

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē araṇyakāṇḍē

॥ viṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ viṃśaḥ sargaḥ ॥

śrīrāmakarṭṛkaḥ kharaprahitānām rākṣasānām vadhaḥ

tataḥ sūrpaṇakhā ghōrā
rāghavāśramamāgatā |
rākṣasānācacakṣē tau
bhrātarau saha sītayā || 3.20.1 ||

tē rāmaṃ parṇasālāyā -
mupaviṣṭaṃ mahābalaṃ |
dadṛśuḥ sītayā sārdhaṃ
lakṣmaṇēnāpi sēvitam || 3.20.2 ||

tām dṛṣṭvā rāghavaḥ śrīmā -
nāgatāṃstāṃśca rākṣasān |
abravīd bhrātaraṃ rāmō
lakṣmaṇaṃ dīptatējasam || 3.20.3 ||

muhūrtaṃ bhava saumitrē
sītāyāḥ pratyanantaraḥ |
imānasyā vadhiṣyāmi
padavīmāgatāniha || 3.20.4 ||

vākyamētat tataḥ śrutvā
 rāmasya viditātmanaḥ |
 tathēti lakṣmaṇō vākyam
 rāghavasya prapūjayan || 3.20.5 ||

rāghavō'pi mahaccāpaṃ
 cāmīkaravibhūṣitam |
 cakāra sajyam dharmātmā
 tāni rakṣāṃsi cābravīt || 3.20.6 ||

putrau daśarathasyāvāṃ
 bhrātarau rāmalakṣmaṇau |
 praviṣṭau sītayā sārdham
 duścaram daṇḍakāvanam || 3.20.7 ||

phalamūlāśanau dāntau
 tāpasau brahmacāriṇau |
 vasantau daṇḍakāraṇyē
 kimarthamupahiṃsatha || 3.20.8 ||

yuṣmān pāpātmakān hantuṃ
 viprakārān mahāhavē |
 ṛṣiṇāṃ tu niyōgēna
 samprāptaḥ saśarāśanaḥ || 3.20.9 ||

tiṣṭhataivātra santuṣṭā
 nōpavartitumarhatha |
 yadi prāṇairihārthō vō
 nivartadhvam niśācarāḥ || 3.20.10 ||

tasya tad vacanaṃ śrutvā
 rākṣasāstē caturdaśa |
 ūcurvācaṃ susaṅkruddhā
 brahmaghnāḥ śūlapāṇayaḥ || 3.20.11 ||

saṃraktanayanā ghōrā
 rāmaṃ saṃraktalōcanam |
 paruṣā madhurābhāṣaṃ
 hr̥ṣṭā dr̥ṣṭaparākramam || 3.20.12 ||

krōdhamutpādya nō bhartuḥ
 kharasya sumahātmanaḥ |
 tvamēva hāsyasē prāṇān
 sadyō'smābhirhatō yudhi || 3.20.13 ||

kā hi tē śaktirēkasya
 bahūnāṃ raṇamūrdhani |
 asmākamagrataḥ sthātuṃ
 kiṃ punaryōddhumāhavē || 3.20.14 ||

ēbhirbāhuprayuktaiśca
 pariḡhaiḥ śūlapaṭṭisaiḥ |
 prāṇāṃstyakṣyasi vīryaṃ ca
 dhanuśca karapīḍitam || 3.20.15 ||

ityēvamuktvā saṃrabdhā
 rākṣasāstē caturdaśa |
 udyatāyudhanistriṃśā
 rāmamēvābhidudruvuḥ || 3.20.16 ||

cikṣipustāni śūlāni

rāghavaṃ prati durjayam |

tāni śūlāni kākutsthaḥ

samastāni caturdaśa || 3.20.17 ||

tāvadbhirēva cicchēda

śaraiḥ kāñcanabhūṣitaiḥ |

tataḥ paścānmahātējā

nārācān sūryasannibhān || 3.20.18 ||

jagrāha paramakruddha -

ścaturdaśa śilāśītān |

grhītvā dhanurāyamyā

lakṣyānuddiśyā rākṣasān || 3.20.19 ||

mumōca rāghavō bāṇān

vajrāniva śatakratuḥ |

tē bhittvā rakṣasāṃ vēgād

vakṣāṃsi rudhiraplutāḥ || 3.20.20 ||

vinīṣpētustadā bhūmau

valmīkādiva pannagāḥ |

tairbhagnahrdayā bhūmau

chinnamūlā iva drumāḥ || 3.20.21 ||

nipētuḥ śōṇitasnātā

vikṛtā vigatāsavaḥ |

tān bhūmau patitān dṛṣṭvā

rākṣasī krōdhamūrcchitā || 3.20.22 ||

upagamyā kharaṃ sā tu
kiñcitsaṃśuṣkaśōṇitā |
papāta punarēvārtā
saniryāsēva vallarī || 3.20.23 ||

bhrātuḥ samīpē śōkārtā
sasarja ninadaṃ mahat |
sasvaraṃ mumucē bāṣpaṃ
vivarṇavadanā tadā || 3.20.24 ||

nipātītān prēkṣya raṇē tu rākṣasān
pradhāvitā śūrpaṇakhā punastataḥ |
vadhaṃ ca tēṣāṃ nikhilēna rakṣasāṃ
śaśaṃsa sarvaṃ bhaginī kharasya sā || 3.20.25 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
aranyakāṇḍē viṃśaḥ sargaḥ ||